

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Institutionen för mark och miljö

Utlakning efter spridning av fastgödsel på hösten inför vårsådd

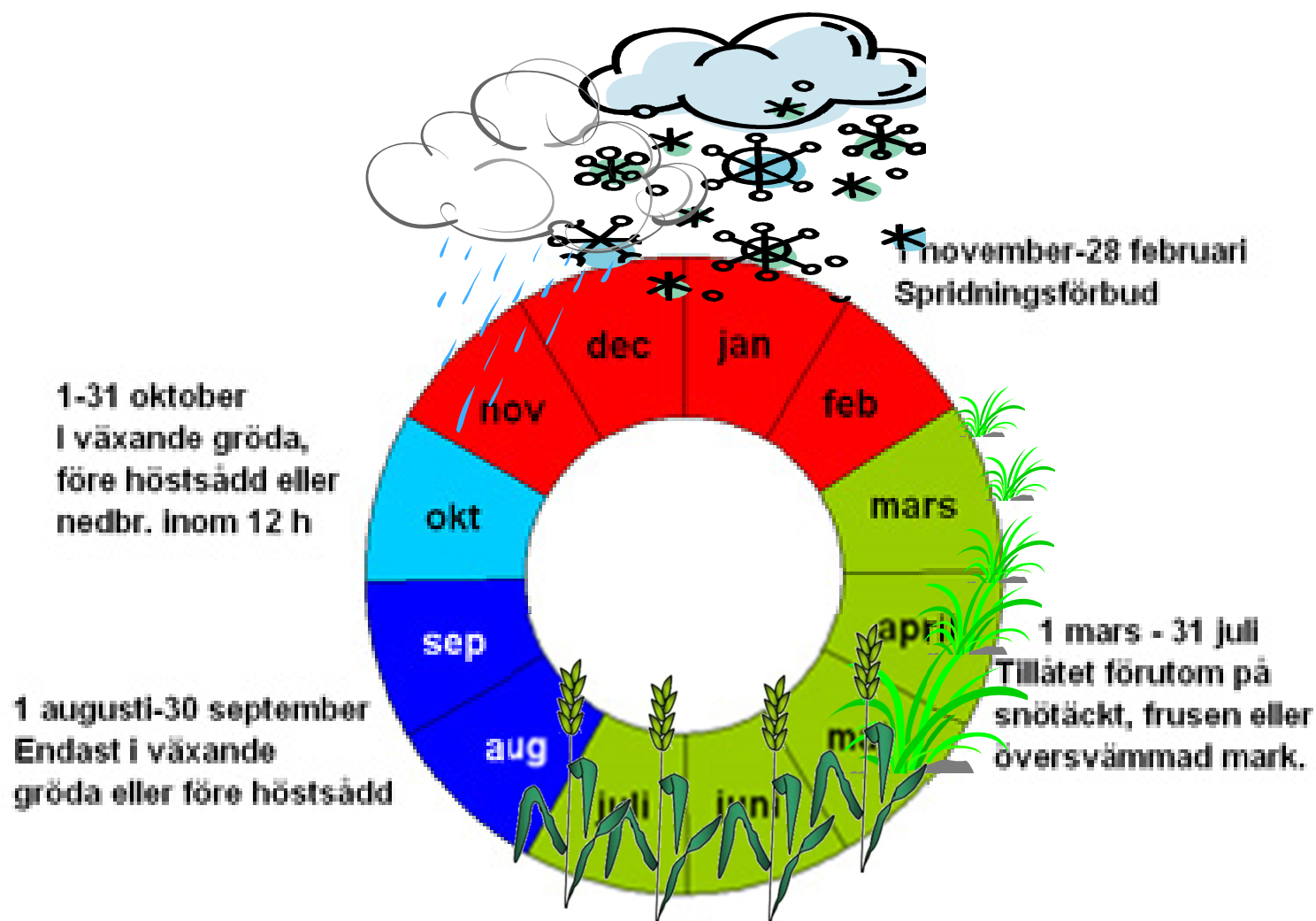
Sofia Delin

Forskningsrådet Formas

Formas främjar framstående forskning för hållbar utveckling

Bakgrund

Fältförsök

Havre 2014, Vårkorn 2015

Grundbehandling i alla led: Mineralgödsel (NPK), 40 kg N/ha vid sådd

Led	Behandling	Kommentar	
1.	Endast grundgödsling	Plöjning med led 3 och 6	Ler + sand
2.	+ 40 kg N/ha, vår	Plöjning med led 3 och 6	Ler + sand
3.	Suggödsel 1 okt, 20 ton/ha	Plöjning 20 tim efter spridning	Ler + sand
4.	Suggödsel 15 nov, 20 ton/ha	Plöjning 20 tim efter spridning	Ler + sand
5.	Suggödsel 15 mars, 20 ton/ha	Plöjning 20 tim efter spridning	Sand
6.	Nötgödsel 1 okt, 30 ton/ha	Plöjning 20 tim efter spridning	Sand
7.	Nötgödsel 15 nov, 30 ton/ha	Plöjning 20 tim efter spridning	Sand
8.	Nötgödsel 15 mars, 30 ton/ha	Plöjning 20 tim efter spridning	Sand

Inkubation

Led	Djurslag	Strömedel	Kol/kväveknot
1	Svin	Halm	13,2
2	Nöt	Halm	16,8
3	Nöt	Torv + halm	18,2
4	Svin	Halm	22,8
5	Svin	Halm	14,5
6	Får	Halm	11,3
7	Får	Halm	10,8
8	Häst	Halm	16,0
9	Häst	Träpellets	23,8
10	Svin	Halm	10,0
11	Nöt	Halm	8,4
12	Mink	Spån	6,5
13	Nöt	Halm	17,9

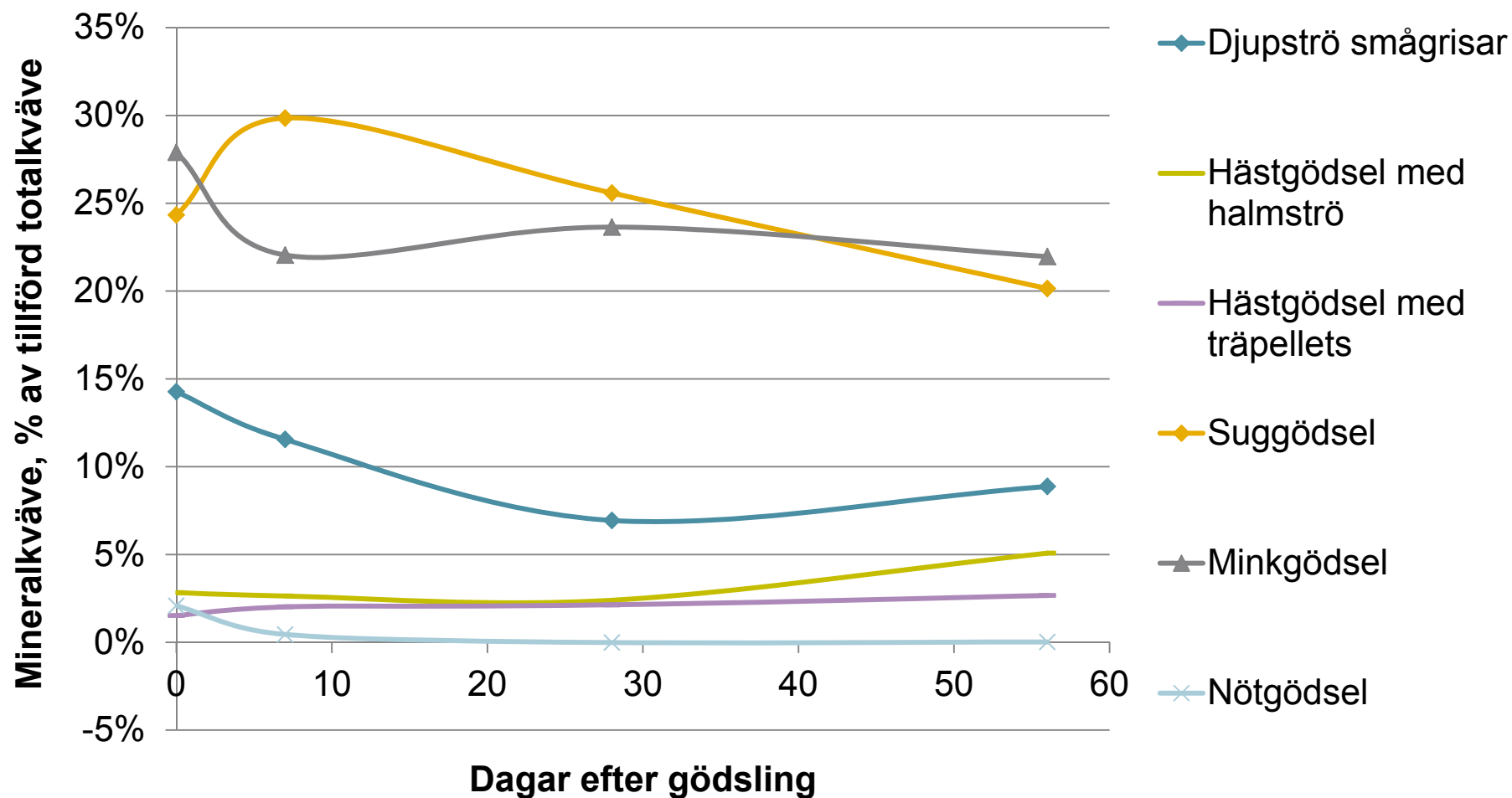
Jord
Gödsel
Jord

10°C

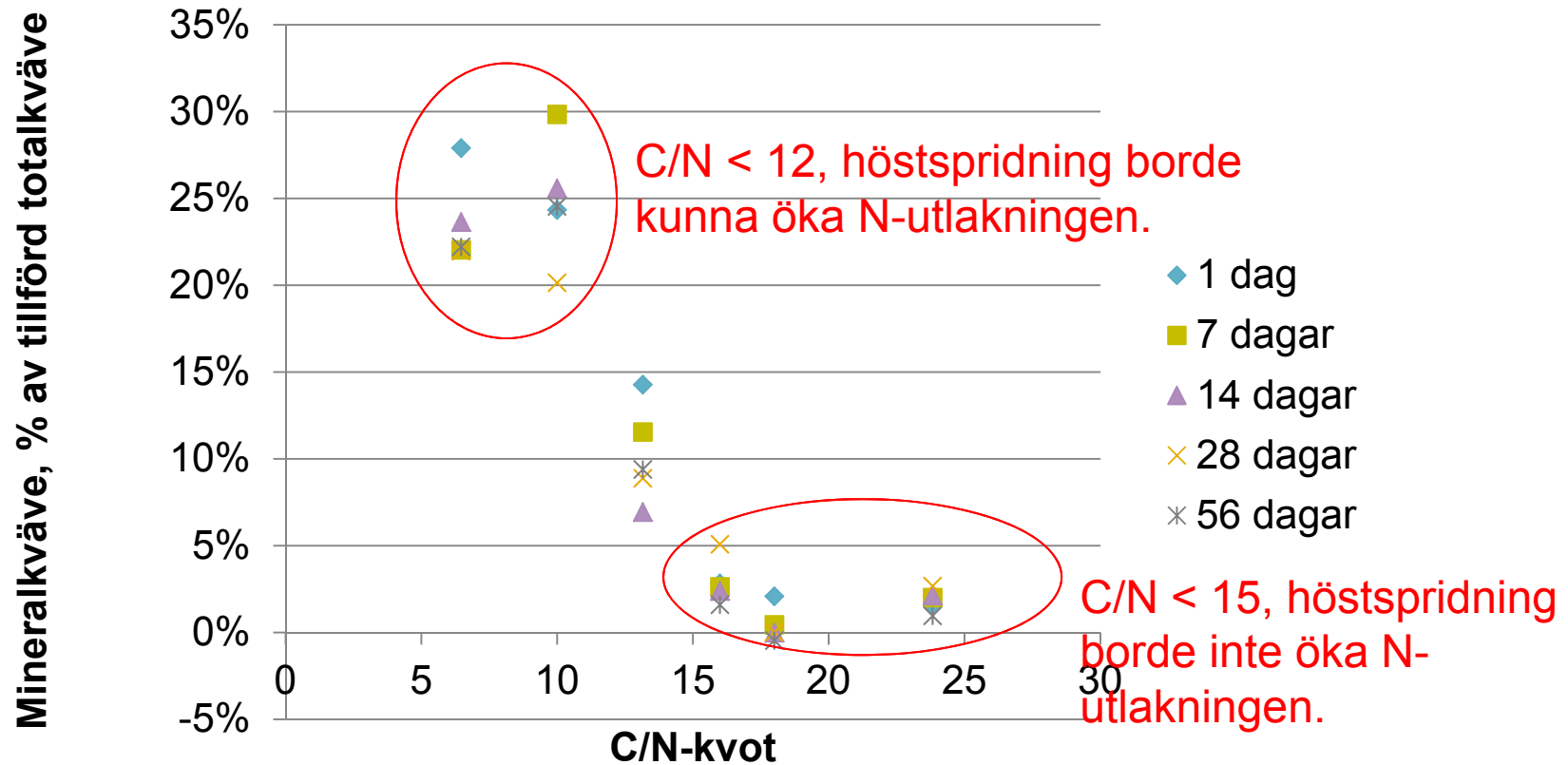
Utlakningsmätning i lysimetrar

Kvävemineralisering

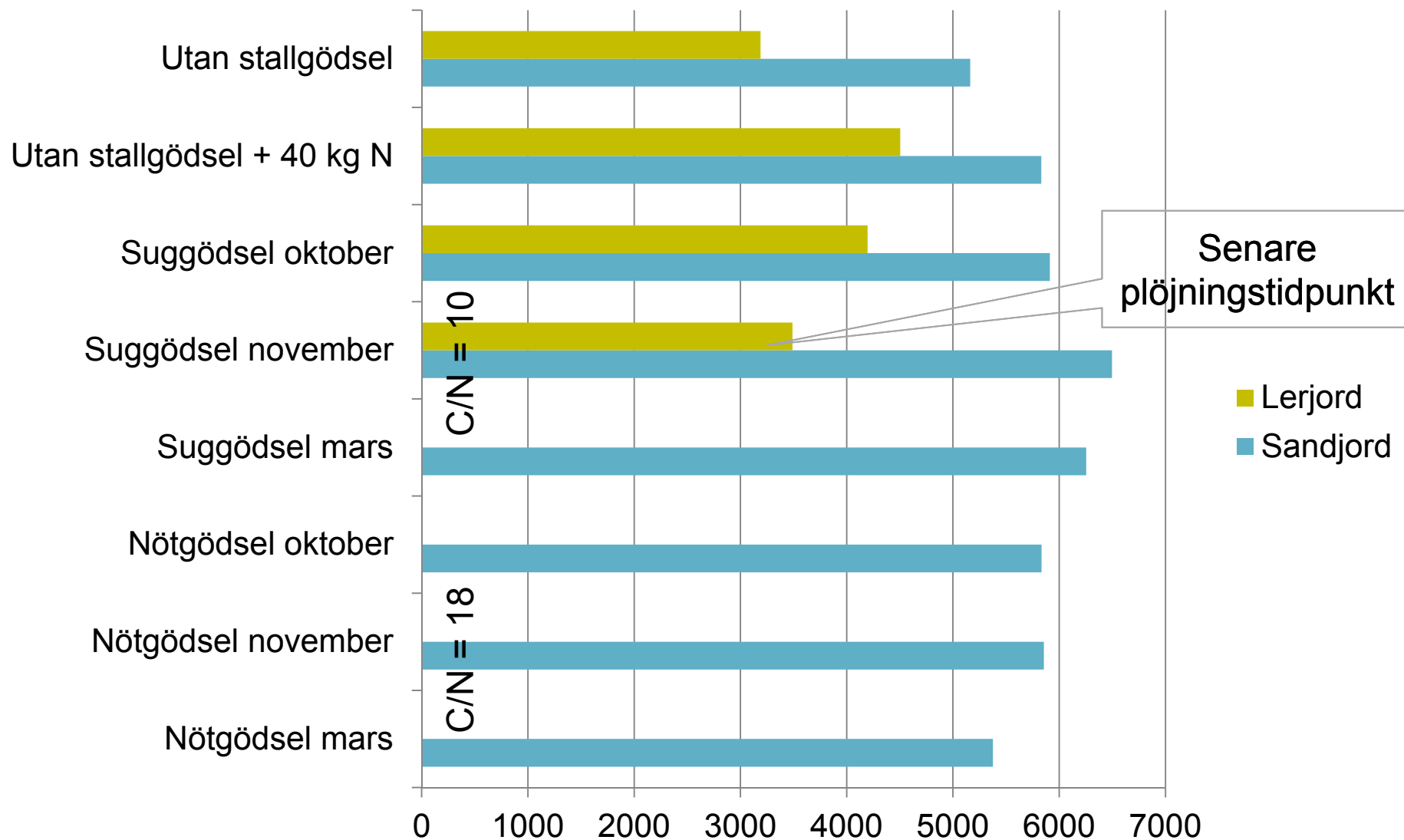

Mineralkvävemängd och kol/kväve-kvot

Fältförsök

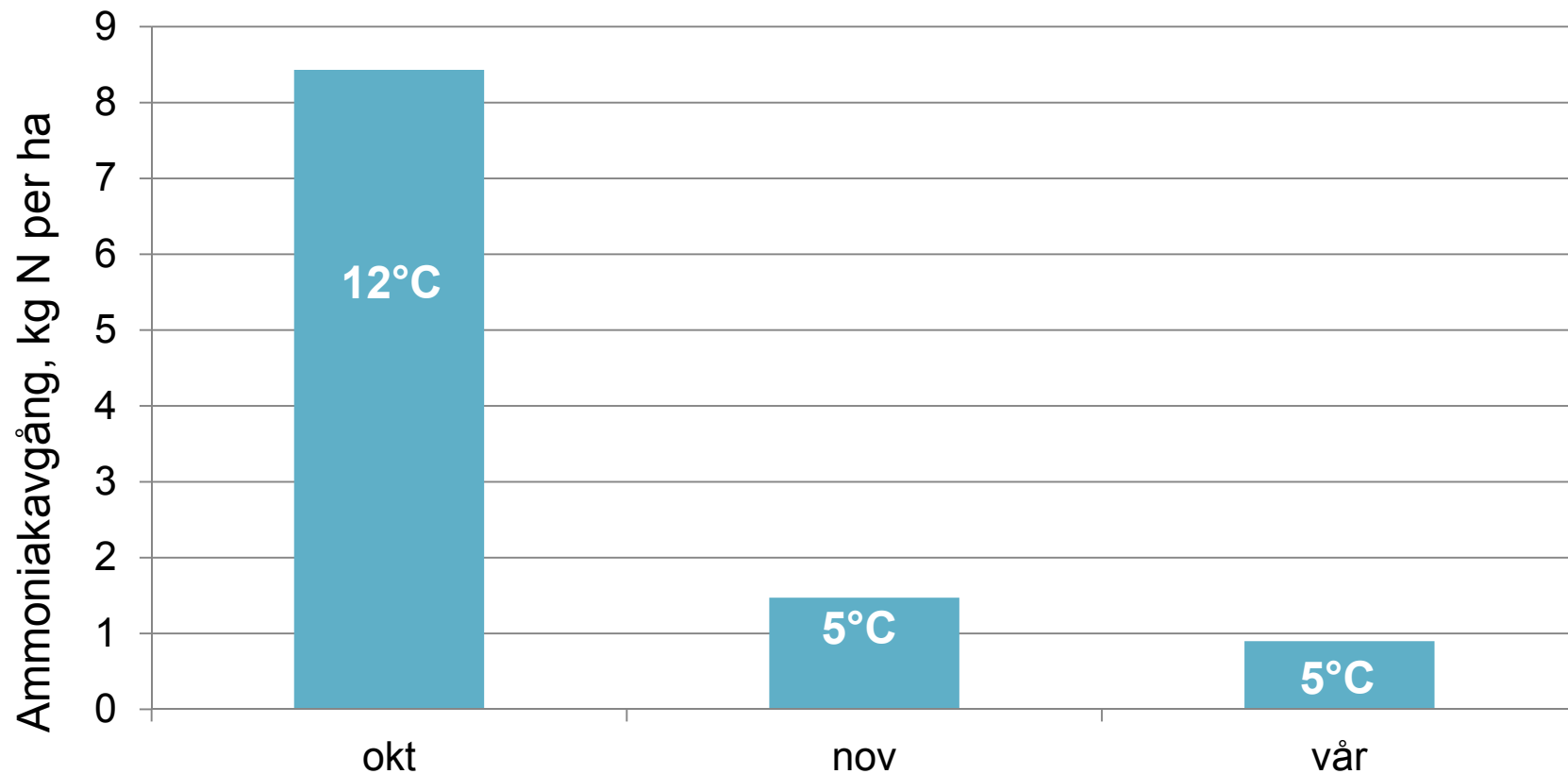
Skörd, medel av två år

Ammoniakemissioner

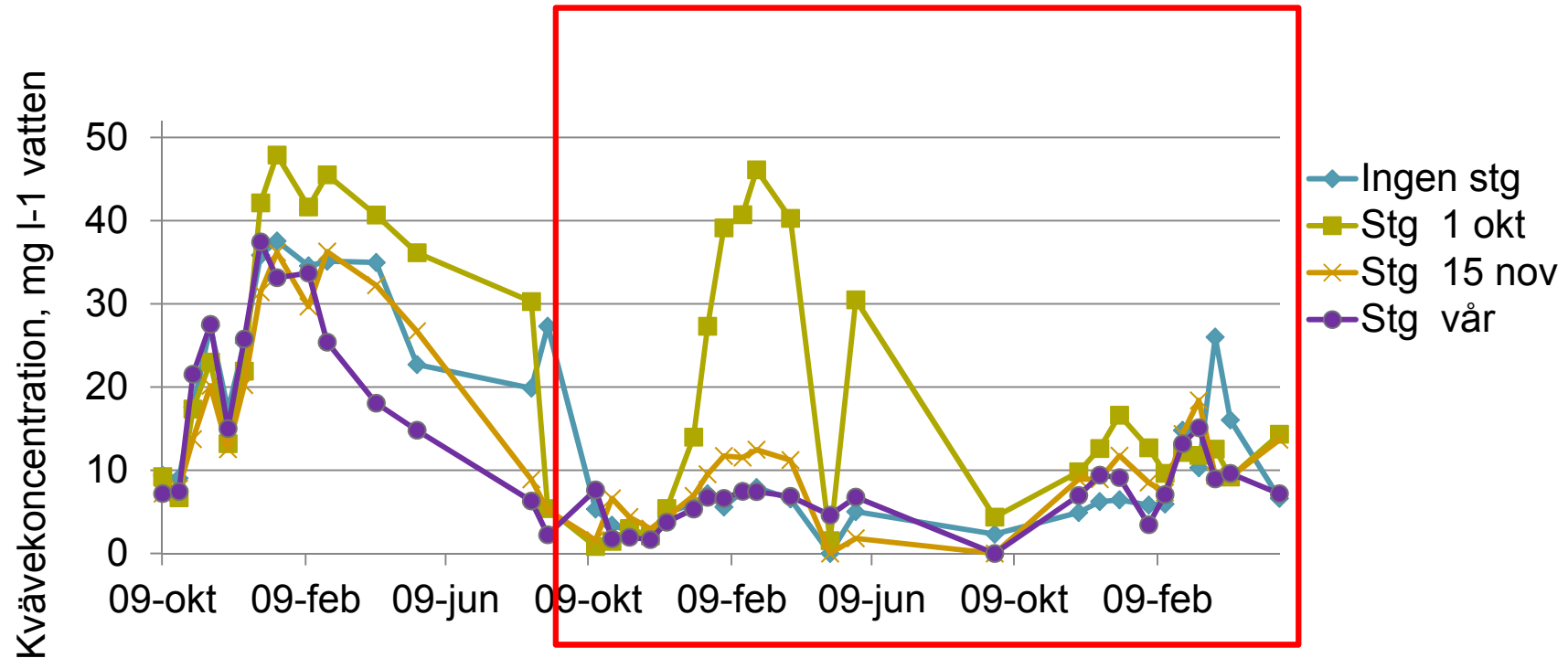
Medelvärde för olika spridningstidpunkter.

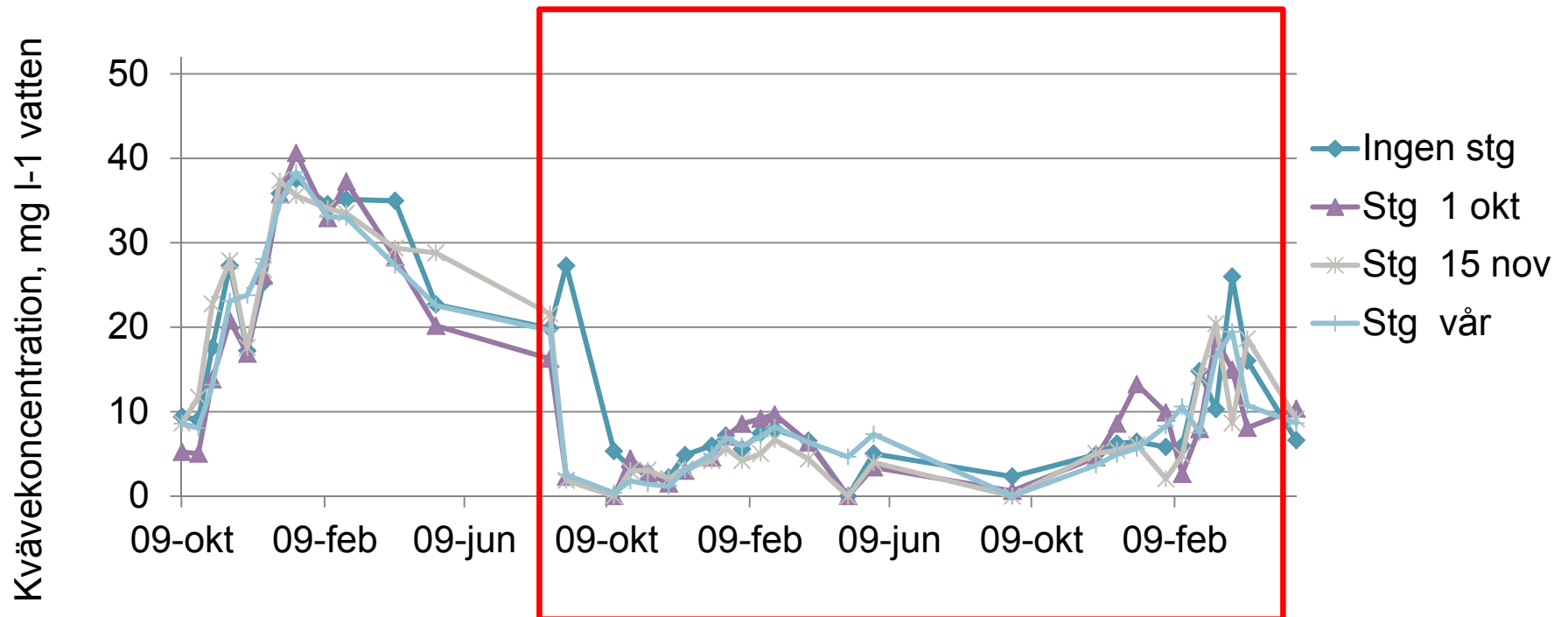
Inga skillnader mellan olika gödsel, men däremot större med högre temperatur

Kvävekoncentration i vatten

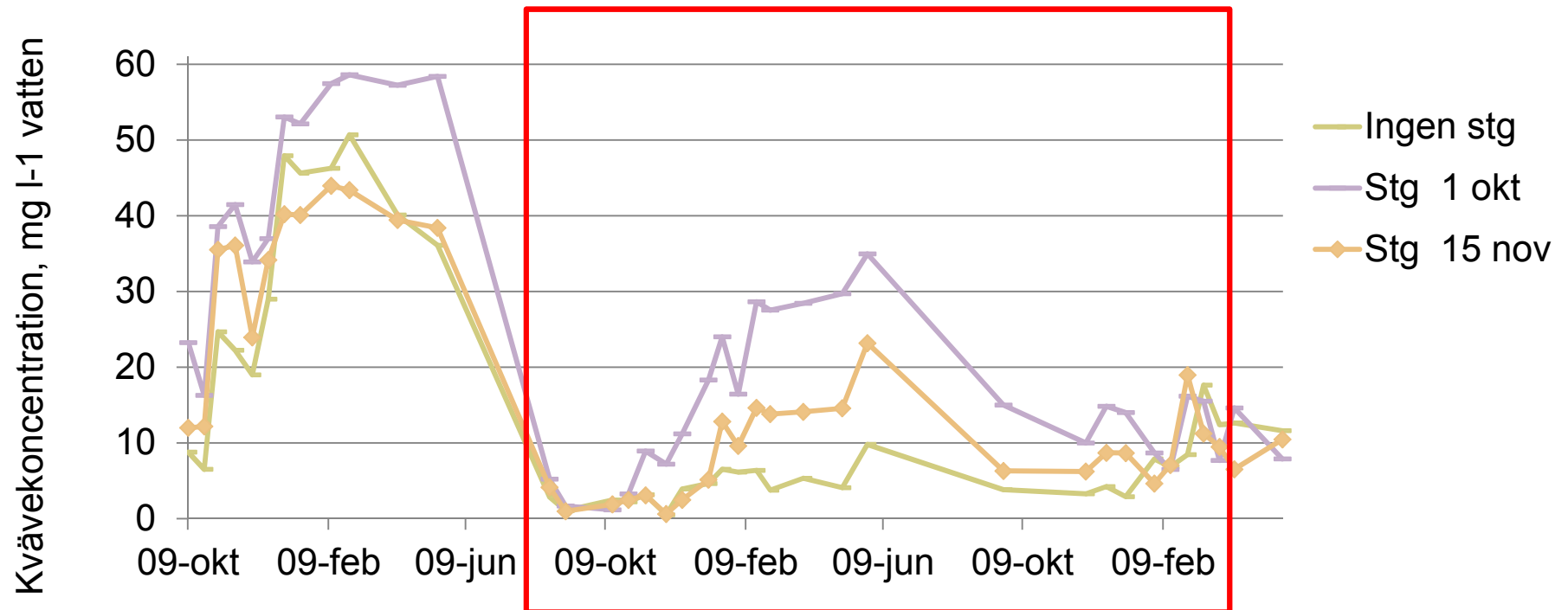
Led med Suggödsel på sandjord

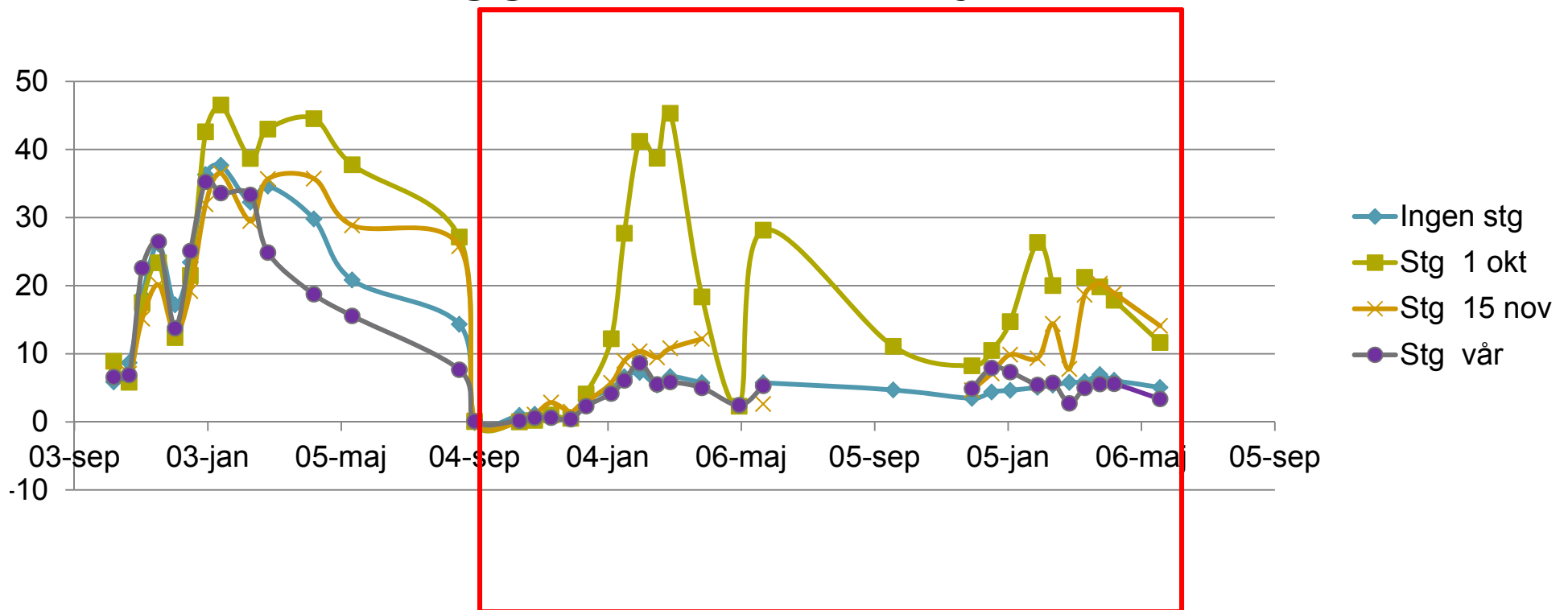
Kvävekoncentration i vatten

Led med Suggödsel på lerjord

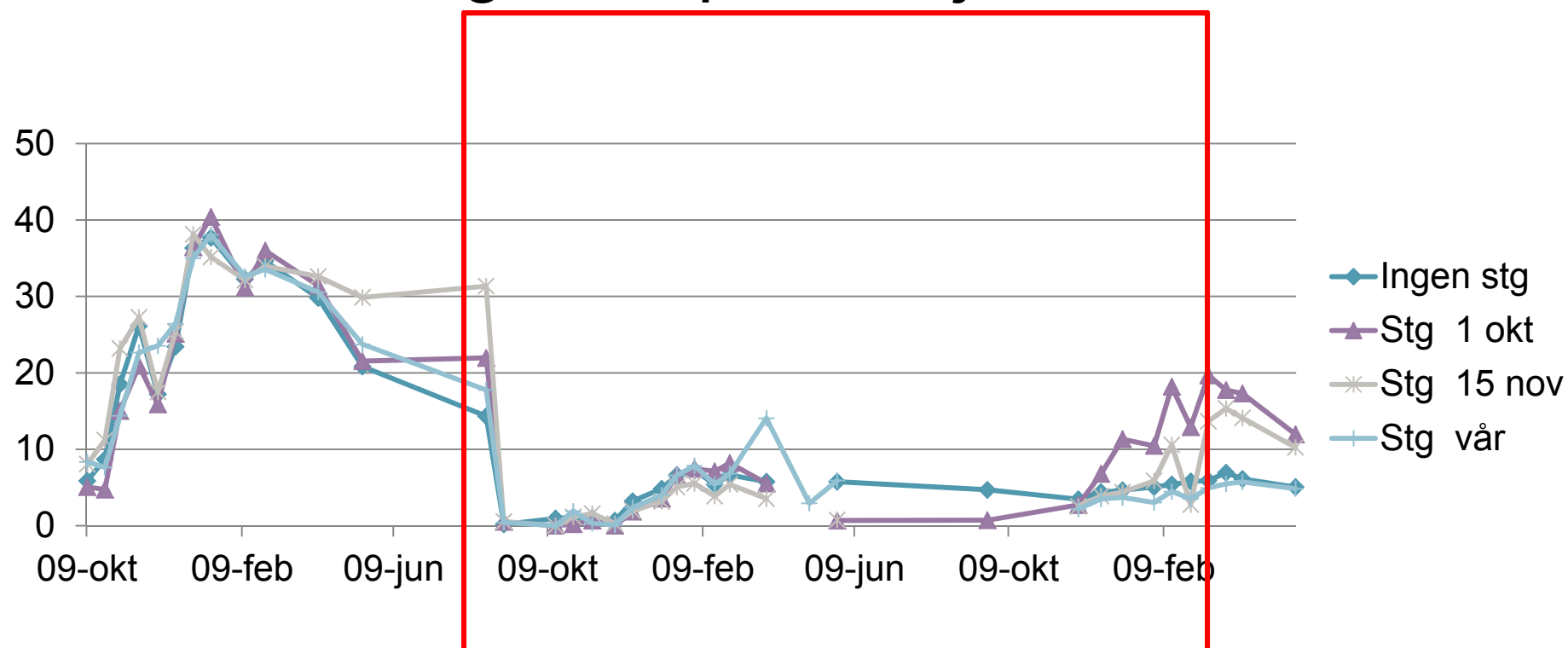
Nitrat-N koncentration i vatten

Led med Suggödsel på sandjord

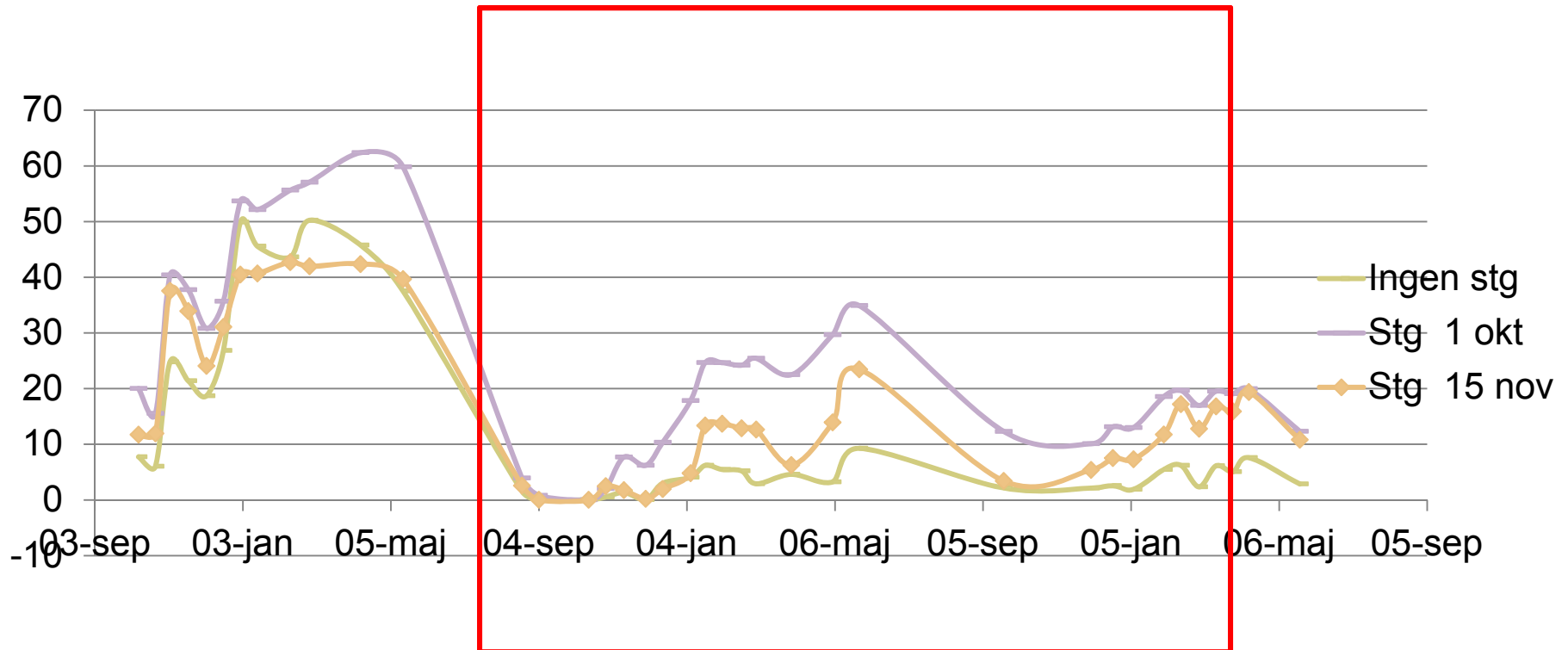
Nitrat-N koncentration i vatten

Led med Nötgödsel på sandjord

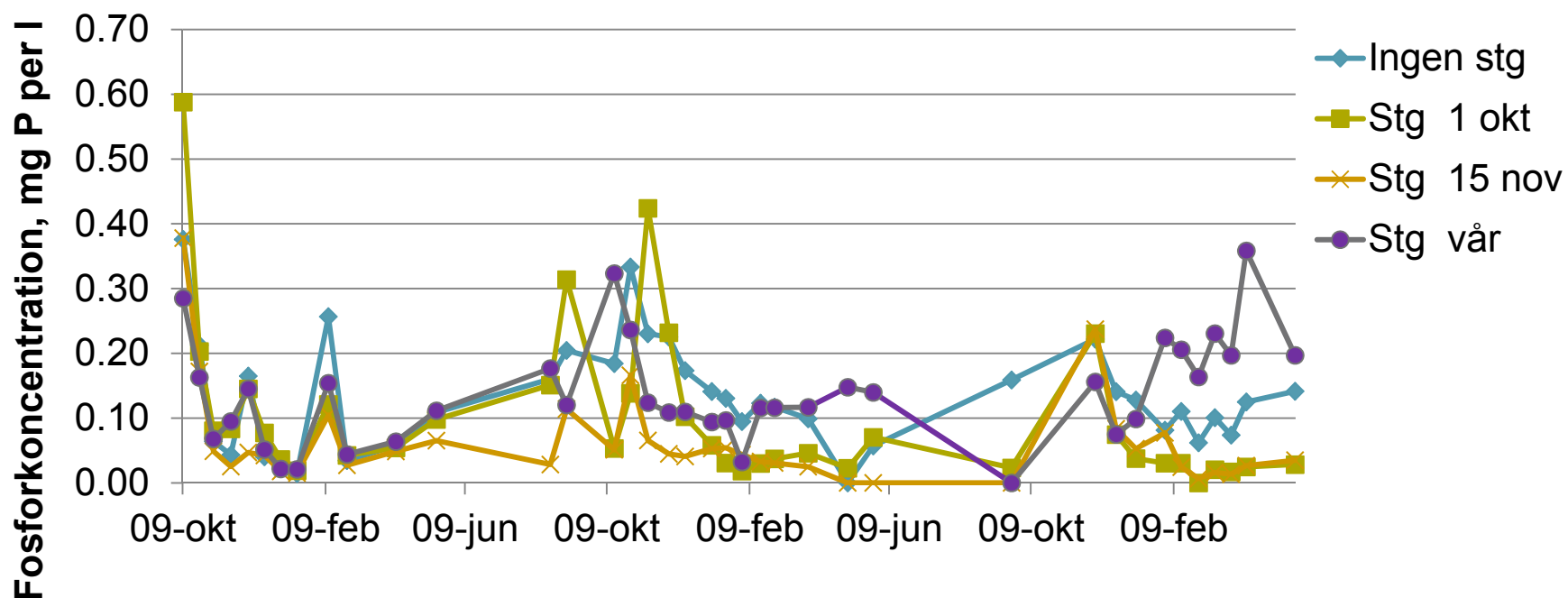
Nitrat-N koncentration i vatten

Led med Suggödsel på lerjord

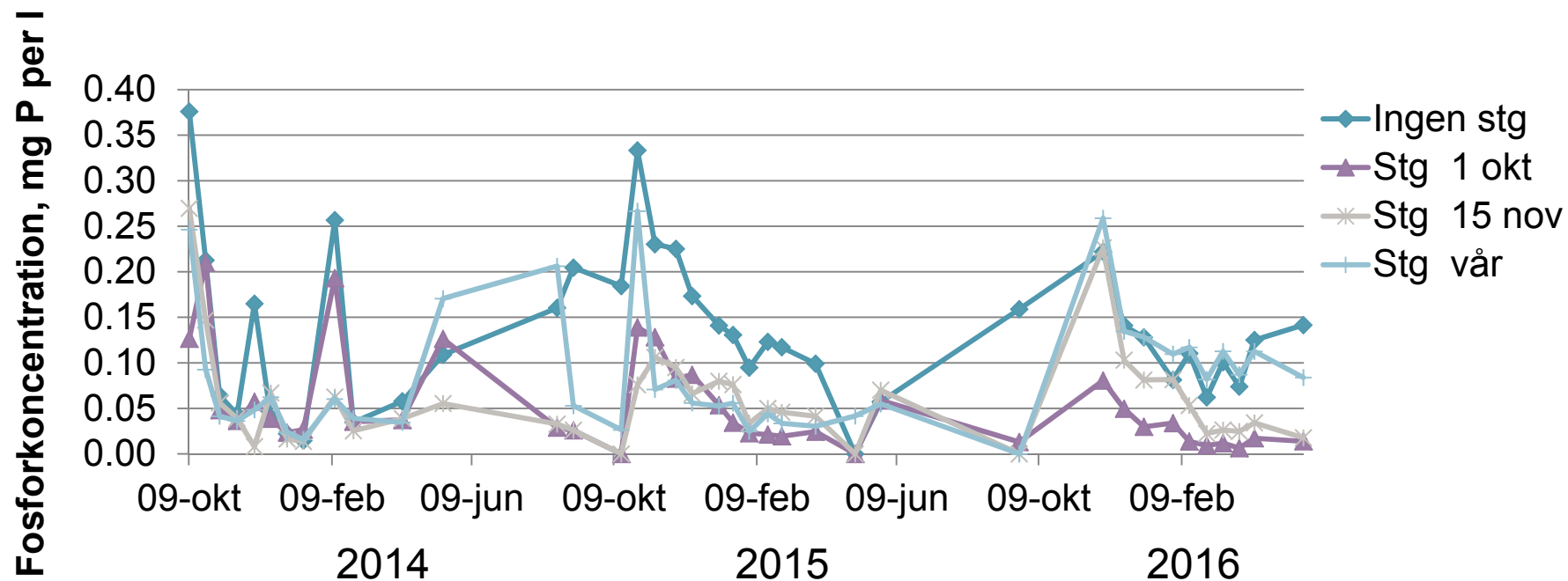
Fosforkoncentration i vatten

Led med suggödsel på sandjord

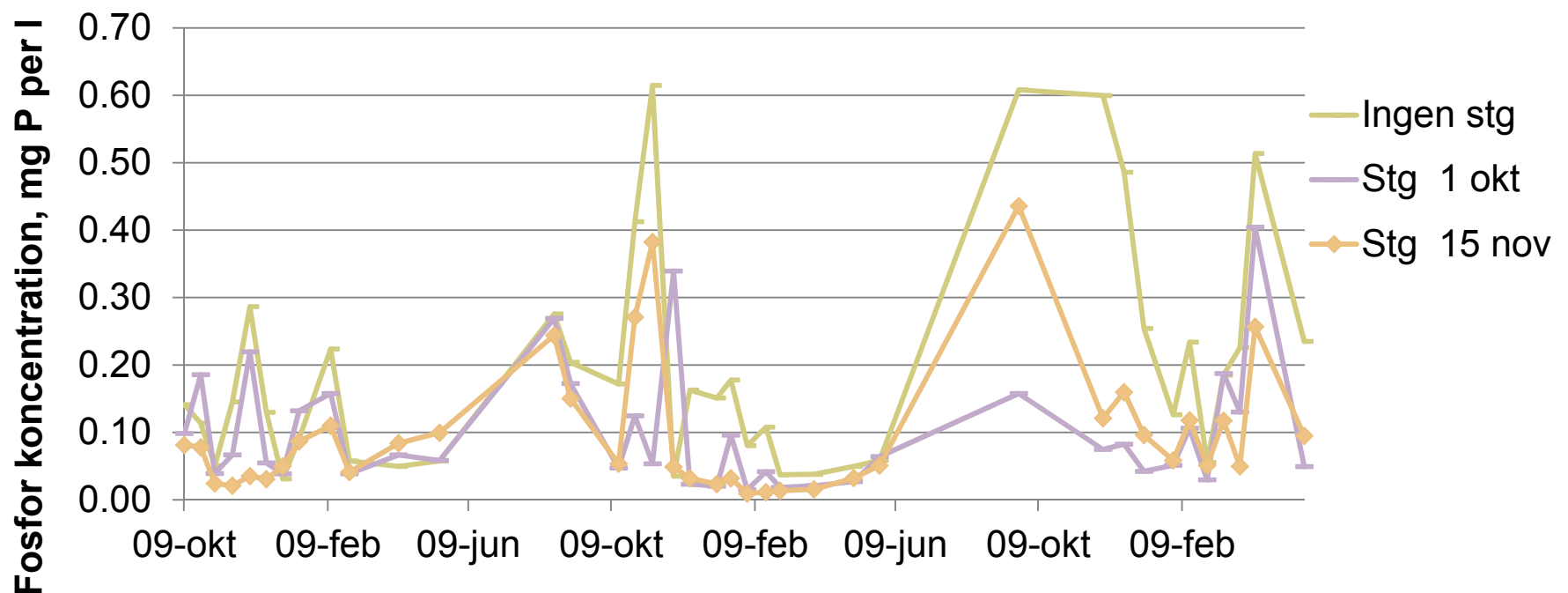
Fosforkoncentration i vatten

Led med nötgödsel på sandjord

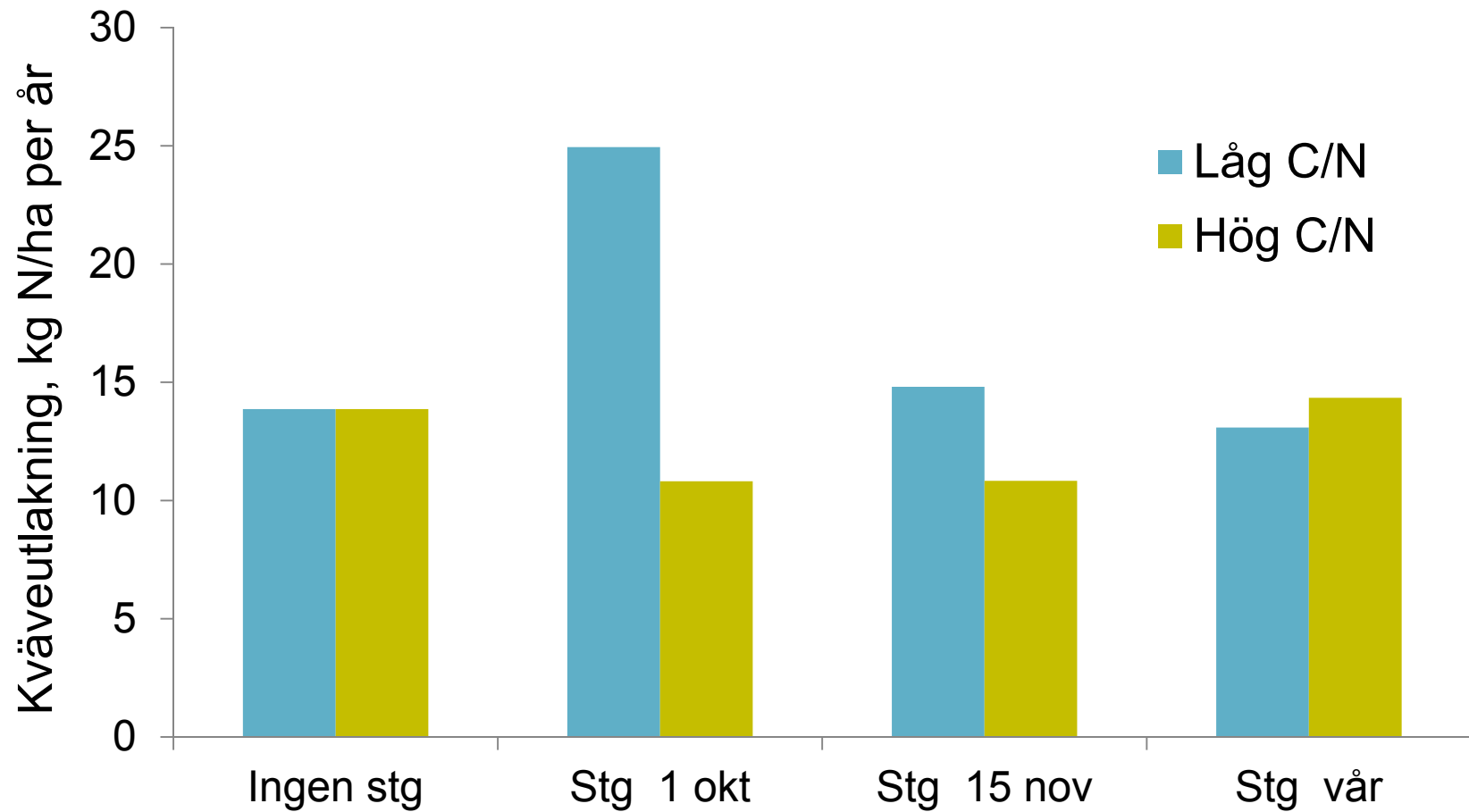

Fosforkoncentration i vatten

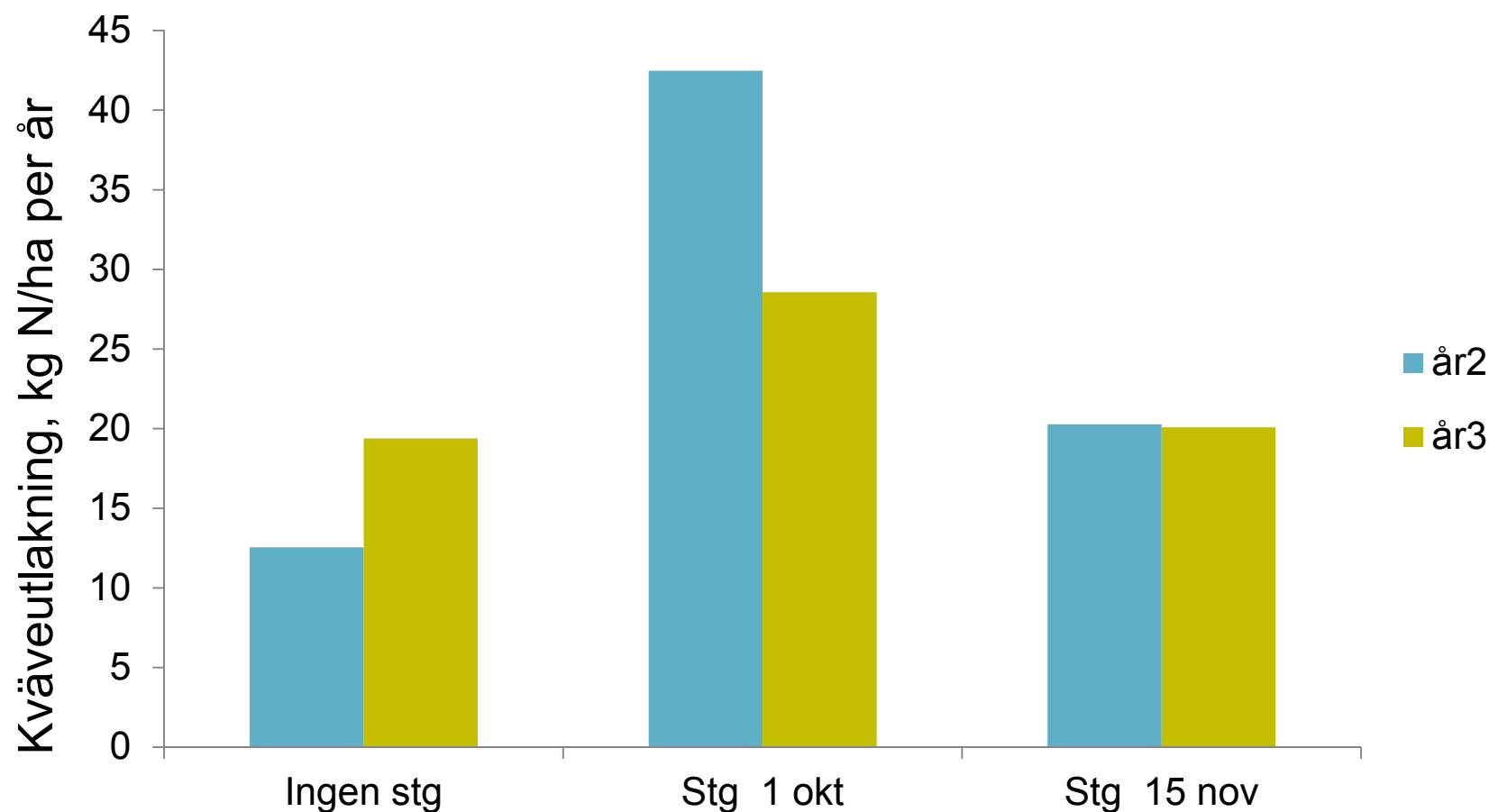
Led med suggödsel på lerjord

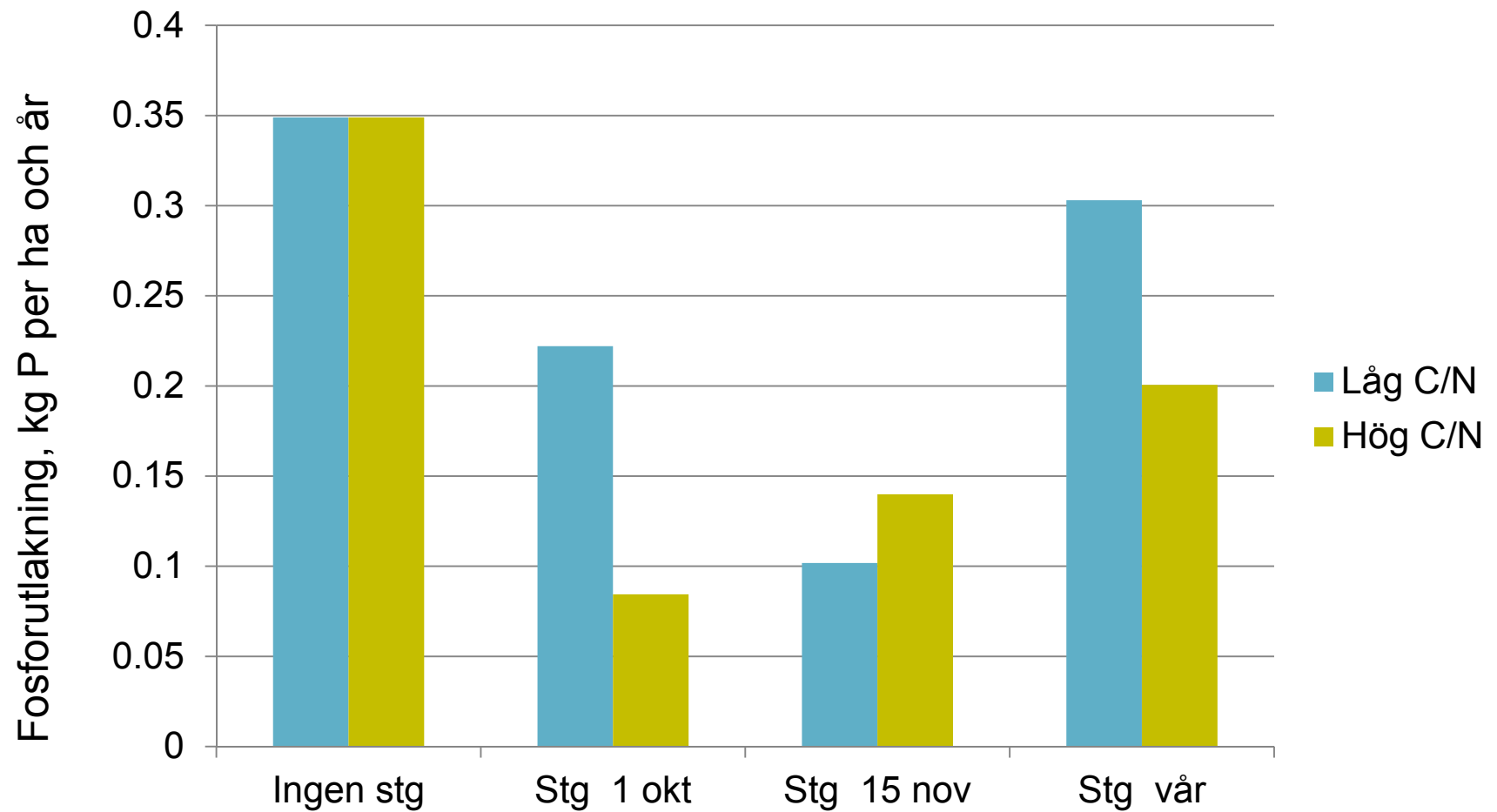
Kväveutlakning sandjord

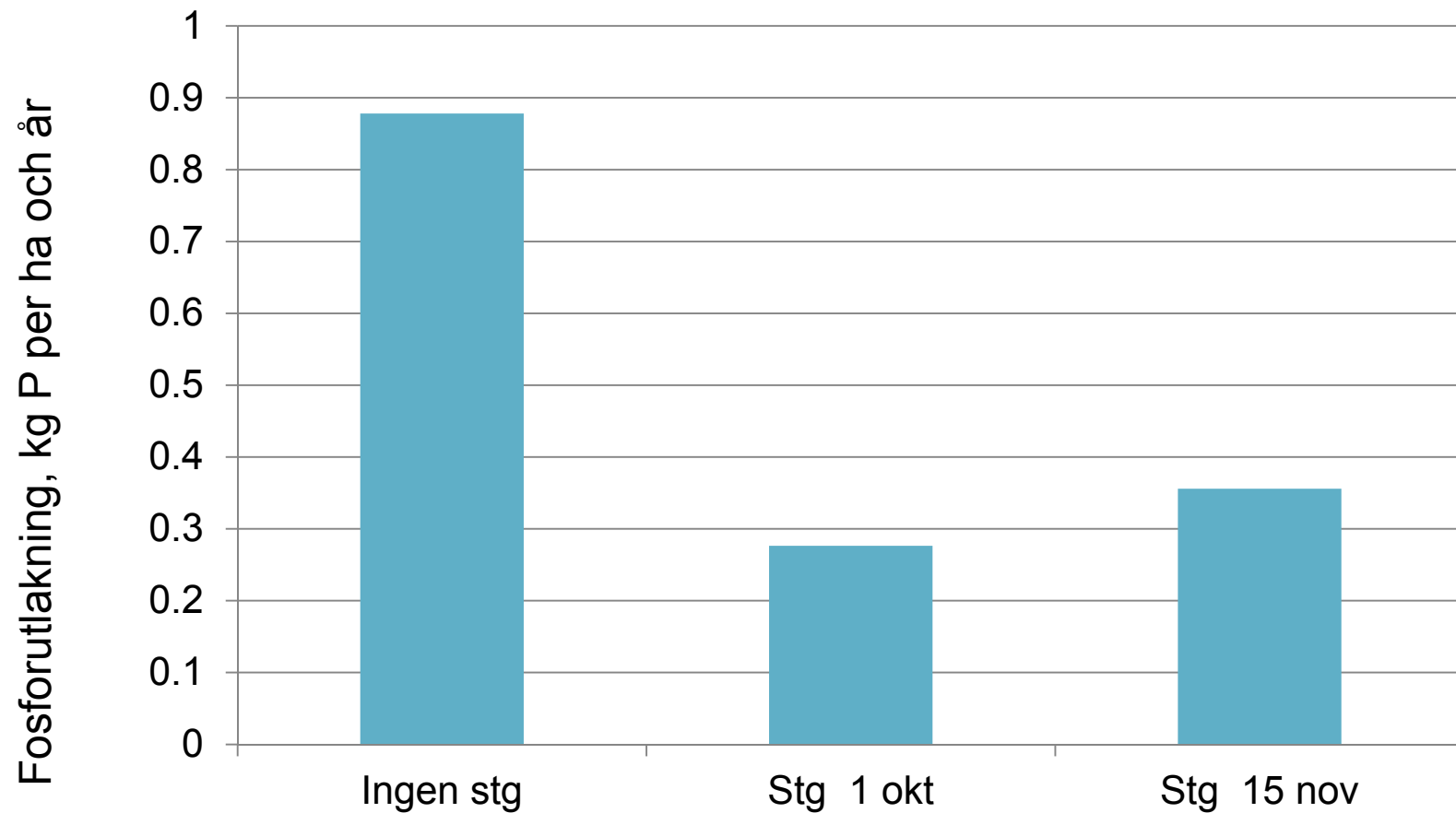
Kväveutlakning lerjord

Fosforutlakning sandjord

Fosforutlakning lerjord

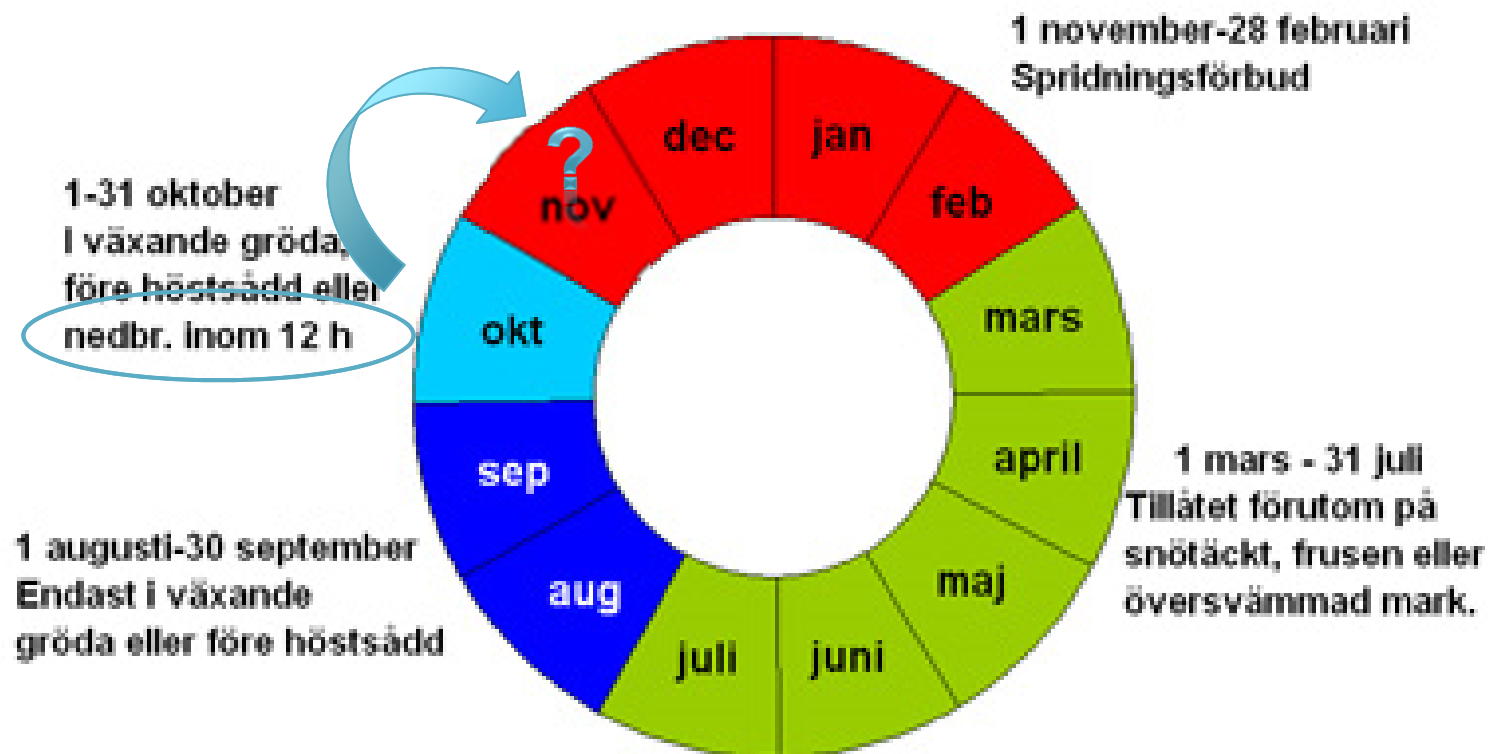

Sammanfattning

- Kväveutlakningen förhöjdes efter spridning av stallgödsel med låg kol/kväve-kvot ($C/N=10$) i oktober, jämfört med spridning i november eller på våren.
- Kväveutlakningen påverkades inte av spridningstidpunkt för stallgödsel med hög kol/kvävekquot ($C/N=18$)
- Fosforutlakningen minskade efter spridning av stallgödsel, med bäst effekt av höstspridning.
- Ammoniakavgången var obetydlig vid temperaturer runt 5°C , men högst vid spridning i oktober, då temperaturen var högst (ca $10-15^{\circ}\text{C}$).
- Skörden påverkades inte mycket av spridningstidpunkt, men olämplig plöjningstidpunkt på lerjord och spridning av stallgödsel med hög kol/kvävekquot nära inpå sådd kan inverka negativt.

Ändra på regler?

Utlakning efter spridning av fastgödsel på hösten inför vårsådd

Sofia Delin

